

НЕВРОКОПСКА ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ”ДИМИТЪР ТАЛЕВ

гр. Гоце Делчев, бул. “Гоце Делчев” №36, тел.: 0897099930 e-mail: npgdt@mail.bg,www.npg.bg

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК – ЗП, РП, ПП

1. ПИСМЕНО ИЗПИТВАНЕ

Критерии за оценяване на есе – 30т.

Отличен / От 27 до 30 т., получени по формулата $R/M \times 4 + 2$, където R е броят точки на ученика, M- максималният брой точки/

1. Компетентности за изграждане на есе - 22 т.
 - 1.1. Недвусмислено изразяване на лична позиция, провокирана от поставения проблем - 2 т.
 - 1.2. Полагане на проблема в актуален контекст - 2 т.
 - 1.3. Използване на подходящи стилно-езикови средства за постигане на убедителност и въздействие - 3 т.
 - 1.4. Умение за интерпретиране на различни аспекти на проблема - 3 т.
 - 1.5. Теза, съответстваща на формулирания проблем - 3 т.
 - 1.6. Целенасочена и задълбочена аргументация - 3 т.
 - 1.7. Логическа или асоциативна организация на текста – 3 т.
 - 1.8. Логически последователни и смислово обвързани композиционни части - 3 т.
2. Езикови компетентности – 8 т.
 - 2.1. Владее и прилага на лексикалната норма - 2 т.
 - 2.2. Владее и прилага на граматичната норма - 2 т.
 - 2.3. Владее и прилага на правописната норма - 2 т.
 - 2.4. Владее и прилага на пунктуационната норма - 2 т.

Мн.добър / От 19 до 26т., получени по формулата $R/M \times 4 + 2$, където R е броят точки на ученика, M- максималният брой точки/

1. Компетентности за изграждане на есе - 13 т.
 - 1.1. Недвусмислено изразяване на лична позиция, провокирана от поставения проблем - 2 т.
 - 1.2. Полагане на проблема в актуален контекст - 2 т.
 - 1.3. Използване на подходящи стилно-езикови средства за постигане на убедителност и въздействие - 1 т.-1т.
 - 1.4. Умение за интерпретиране на различни аспекти на проблема - 2 т.
 - 1.5. Теза, съответстваща на формулирания проблем - 2 т.-3т
 - 1.6. Целенасочена и задълбочена аргументация - 1 т. -3т
 - 1.7. Логическа или асоциативна организация на текста – 1 т.-2т.
 - 1.8. Логически последователни и смислово обвързани композиционни части - 2 т.-3т.
3. Езикови компетентности – 6 т.
 - 3.1. Допуска единични грешки по отношение на лексикалната норма – 1,5 т.
 - 3.2. Допуска единични грешки по отношение на граматичната норма – 1,5 т.
 - 3.3. Допуска единични грешки по отношение на правописната норма – 1,5 т.
 - 3.4. Допуска единични грешки по отношение на пунктуационната норма – 1,5 т.

Добър/ От 12 до 18т., получени по формулата $R/M \times 4 + 2$, където R е броят точки на ученика, M- максималният брой точки/

1. Компетентности за изграждане на есе - 8 т.
 - 1.1. Недвусмислено изразяване на лична позиция, провокирана от поставения проблем - 1 т.-2т.
 - 1.2. Полагане на проблема в актуален контекст – 1 т.-2т.
 - 1.3. Използване на подходящи стилно-езикови средства за постигане на убедителност и въздействие - 1 т..
 - 1.4. Умение за интерпретиране на различни аспекти на проблема - 1 т.-2т.
 - 1.5.. Непълна, неясна, неточно формулирана теза по зададения проблем- 1 т.-2т.
 - 1.6.. Аргументацията е неизчерпателна и недостатъчно задълбочена – 1 т.-2т.
 - 1.7. Логическа или асоциативна организация на текста – 1т.

1.8. Има ясно обособени композиционни части, но са допуснати пропуски в смисловото им обвързване – 1т.-2т.

3. Езикови компетентности – 4 т.

3.1. Допуска чести нарушения на лексикалната норма – 1 т.

3.2. Допуска чести нарушения на граматичната норма – 1 т.

3.3. Допуска чести нарушения на правописната норма – 1 т.

3.4. Допуска чести нарушения на пунктуационната норма – 1 т.

Среден/ От 9 до 11т., получени по формулата $R/M \times 4 + 2$, където R е броят точки на ученика, M- максималният брой точки/

Компетентности за изграждане на есе - 9 т.

1.1. Недвусмислено изразяване на лична позиция, провокирана от поставения проблем – 2 т.

1.2. Полагане на проблема в актуален контекст – 2 т.

1.3. Използване на подходящи стилно-езикови средства за постигане на убедителност и въздействие - 0 т..

1.4. Умение за интерпретиране на различни аспекти на проблема - 1 т. -2т.

1.5. Непълна, неясна, неточно формулирана теза по зададения проблем- 1 т. –2т.

1.6.. Нарушена логическа цялост и последователност на аргументацията– 1 т.

1.7. Логическа или асоциативна организация на текста – 1 т.

1.8.. Пропуски в композиционно оформяне на текста – 1т.

3. Езикови компетентности – 2 т.

3.1. Допуска твърде чести нарушения на лексикалната норма – 0,5 т.

3.2. Допуска твърде чести нарушения на граматичната норма – 0,5 т.

3.3. Допуска твърде чести нарушения на правописната норма – 0,5 т.

3.4. Допуска твърде чести нарушения на пунктуационната норма – 0,5 т.

Слаб/ От 0 до 8т., получени по формулата $R/M \times 4 + 2$, където R е броят точки на ученика, M- максималният брой точки/

0т. – Липса на текст разсъждение по темата; текстът е преписан от литературен източник; липсва изцяло текст

Компетентности за изграждане на есе – 0-3 т.

1.1. Недвусмислено изразяване на лична позиция, провокирана от поставения проблем – 0-1 т.

1.2. Полагане на проблема в актуален контекст – 0-1 т.

1.3. Използване на подходящи стилно-езикови средства за постигане на убедителност и въздействие - 0 т..

1.4. Умение за интерпретиране на различни аспекти на проблема - 0 т.

1.5. Непълна, неясна, неточно формулирана теза по зададения проблем- 0 т.

1.6.. Нарушена логическа цялост и последователност на аргументацията– 0 т.

1.7. Логическа или асоциативна организация на текста – 0 т.

1.8. Пропуски в композиционното оформяне на текста –0- 1т.

3. Езикови компетентности – 4 т.

3.1. Допуска системни нарушения на лексикалната норма – 1 т.

3.2. Допуска системни нарушения на граматичната норма – 1 т.

3.3. Допуска системни нарушения на правописната норма – 1 т.

3.4. Допуска системни нарушения на пунктуационната норма - 1 т.

Критерии за оценяване на интерпретативно съчинение – 30т.

Отличен / От 27 до 30 т., получени по формулата $R/M \times 4 + 2$, където R е броят точки на ученика, M- максималният брой точки/

I. Литературни компетентности – максимален брой точки – 10т.

- Разбиране и осмисляне на условията на характер на литературата – 2 т.

- Знания за процесите в литературната история, автора и творбата – 2 т.

- Умения да се прилагат знания за строежа и функционирането на литературната творба и изясняване на зададени проблеми – 3 т.

- Интерпретиране на художествените смисли съобразно поставен проблем –3 т.

II. Знания и умения за изграждане на аргументативен текст - максимален брой точки - 12

- Наличие на теза, съответстваща на темата и проблема – 3 т.
- Адекватна, конкретна и изчерпателна аргументация – 3 т.
- Логическа последователност на аргументацията – 3 т.
- Ясно структурирани и смислово свързани композиционни части (Увод, изложение, заключение) – 3 т.

III. Езикови норми – максимален брой точки - 8

- Знания и умения за прилагане на лексикалната норма – 2 т.
- Знания и умения за прилагане на граматичната норма – 2 т.
- Знания и умения за прилагане на правописната норма – 2 т.
- Знания и умения за прилагане на пунктуационната норма – 2 т.

Мн. добър / От 19 до 26т., получени по формулата $R/M \times 4 + 2$, където R е броят точки на ученика, M- максималният брой точки/

I. Литературни компетентности – 5т. – 8т

- Разбиране и осмисляне на условия характер на литературата – 1 -2т.
- Знания за процесите в литературната история, автора и творбата – 1 -2 т.
- Умения да се прилагат знания за строежа и функционирането на литературната творба и изясняване на зададени проблеми – 1 -2т.
- Интерпретиране на художествените смисли съобразно поставен проблем – 2 т.

II. Знания и умения за изграждане на аргументативен текст - 8т. – 10т

- Наличие на теза, съответстваща на темата и проблема – 2 -3т.
- Адекватна, конкретна и изчерпателна аргументация – 2т.
- Логическа последователност на аргументацията – 2т.
- Ясно структурирани и смислово свързани композиционни части (Увод, изложение, заключение) – 2 -3 т.

III. Езикови норми — 6т. – 7т.

- Допуска единични грешки по отношение на лексикалната норма – 1,5 т.
- Допуска единични грешки по отношение на граматичната норма – 1,5 т.

- Допуска единични грешки по отношение на правописната норма – 1,5 т.
- Допуска единични грешки по отношение на пунктуационната норма – 1,5 т.

Добър / От 12 до 18т., получени по формулата $R/M \times 4 + 2$, където R е броят точки на ученика, M- максималният брой точки/

I. Литературни компетентности –4т. -6т

- Разбиране и осмисляне на условия характер на литературата – 1 -2т.
- Знания за процесите в литературната история, автора и творбата – 1 - т.
- Умения да се прилагат знания за строежа и функционирането на литературната творба и изясняване на зададени проблеми – 1 -2т.
- Интерпретиране на художествените смисли съобразно поставен проблем –1 т.

II. Знания и умения за изграждане на аргументативен текст - 4т. – 6т.

Непълна, неясна, неточно формулирана теза по зададения проблем- 1 -2т.т.

1.6.. Аргументацията е неизчерпателна и недостатъчно задълбочена – 2 т.

1.7. Логическа или асоциативна организация на текста – 1- 2т.т.

1.8. Има ясно обособени композиционни части, но са допуснати пропуски в смисловото им обвързване – 2 т.

III. Езикови норми — 4т. – 6т.

3.1. Допуска чести нарушения на лексикалната норма – 1 т. – 1,5т.

3.2. Допуска чести нарушения на граматичната норма – 1 т. – 1,5т.

3.3. Допуска чести нарушения на правописната норма – 1 т.- 1,5т.

3.4. Допуска чести нарушения на пунктуационната норма – 1 т.-1,5т.

Среден / От 9 до 11т., получени по формулата $R/M \times 4 + 2$, където R е броят точки на ученика, M- максималният брой точки/

I. Литературни компетентности --2-3т.

- Разбиране и осмисляне на условия характер на литературата – 0-1т.

- Знания за процесите в литературната история, автора и творбата – 0-1 т.
- Умения да се прилагат знания за строежа и функционирането на литературната творба и изясняване на зададени проблеми –0-т.
- Интерпретиране на художествените смисли съобразно поставен проблем –0-1т.

II. Знания и умения за изграждане на аргументативен текст – 4т – 7т.

1.5. Непълна, неясна, неточно формулирана теза по зададения проблем- -1-1,5 т.

1.6.. Нарушена логическа цялост и последователност на аргументацията– 1 т.

1.7. Логическа или асоциативна организация на текста 1 т.

1.8.. Пропуски в композиционно оформяне на текста – -1 -1,5т.

III. Езикови норми — 2т.

3.1. Допуска твърде чести нарушения на лексикалната норма – 0,5 т.

3.2. Допуска твърде чести нарушения на граматичната норма – 0,5 т.

3.3. Допуска твърде чести нарушения на правописната норма – 0,5 т.

3.4. Допуска твърде чести нарушения на пунктуационната норма – 0,5 т.

Слаб / От 0 до 8т., получени по формулата $R/M \times 4 + 2$, където R е броят точки на ученика, M- максималният брой точки/
0т. – Липса на текст разсъждение по темата; текстът е преписан от литературен източник; липсва изцяло текст

I. Литературни компетентности --0-3т.

- Разбиране и осмисляне на условия характер на литературата – 0-1т.

- Знания за процесите в литературната история, автора и творбата – 0-1 т.

- Умения да се прилагат знания за строежа и функционирането на литературната творба и изясняване на зададени проблеми –0-т.

- Интерпретиране на художествените смисли съобразно поставен проблем –0-1т.

II. Знания и умения за изграждане на аргументативен текст –0-3т..

1.5. Непълна, неясна, неточно формулирана теза по зададения проблем-0 -1т.

1.6.. Нарушена логическа цялост и последователност на аргументацията– 0-1 т.

1.7. Логическа или асоциативна организация на текста -0 т.

1.8.. Пропуски в композиционно оформяне на текста – 0-1т.

III. Езикови норми — 2т.

3.1. Допуска твърде чести нарушения на лексикалната норма –0- 0,5 т.

3.2. Допуска твърде чести нарушения на граматичната норма –0- 0,5 т.

3.3. Допуска твърде чести нарушения на правописната норма – 0-0,5 т.

3.4. Допуска твърде чести нарушения на пунктуационната норма –0- 0,5 т.

Забележка 1: Посочената разбивка за оценяване на есе или съчинение маркира само границите, при които става промяна на оценката, но не и интервалите от оценка до оценка. За да се прецизира оценката спрямо индивидуалната работа на ученика се използва следната формула, взета от статистиката, за превръщане на точките в оценка: R – суров тестов бал; M – общ брой точки от теста;

Забележка 2: Писменото изпитване по български език най-често е под формата на тест. Всеки текст има подробна тестова спецификация. Методът на оценяване е взет от статистиката и е по формулата : R – суров тестов бал; M – общ брой точки от теста.

2. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА УСТНО ИЗПИТВАНЕ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

Отличен 6

Ученикът разбира посланията на художествения текст и умее да ги интерпретира целенасочено и аргументирано. Правилно композира изказването си . Съставя кратък целенасочен увод, ясно открито теза. Разсъжденията му са точни, аргументирани. Налице са адекватни наблюдения върху жанровите, структурните и езиковите особености на художествения текст. Осмислена е ролята на художествените изразни средства и на композицията по отношение смисъла на творбата. Коментирана е връзката с историческия и културния контекст. Езикът е богат и точен. Спазени са правилата за правоговор.

Много добър 5

Ученикът разбира посланията на художествения текст и умее да ги интерпретира целенасочено и аргументирано. Правилно композира изказванията си. Съставя кратък целенасочен увод, ясно открито теза. Пропуските в аргументацията са минимални. Изводите и обобщенията върху структурно-композиционните и езиковите особености на художествения текст са правилни, макар и непълни.

Осмислена е ролята на художествените изразни средства и композицията по отношение смисъла на творбата. Коментирана е връзката с историческия и културния контекст. Езикът е богат и точен. Допуснатите грешки в правоговора са единични и незначителни.

Добър 4

Наблюденията върху художествената специфика на текста са повърхностни и недостатъчни. Логиката на изказването е частично нарушена. Срещат се противоречия в аргументацията. Отчетена е връзката на творбата с историческия и културния контекст, но изводите са бегли, неубедителни. Посочени са художествените изразни средства, но не е осмислена тяхната роля. Допуснати са отклонения от книжовната правоговорна норма

Среден 3

Темата е интерпретирана бегло и повърхностно. Липсват ясно открити теза и подтези. Аргументацията е противоречива и със съществени пропуски. Изводите и обобщенията са повърхностни, елементарни. Допускат се отделни фактологически грешки. Не се осмисля връзката на творбата с историческия и културния контекст. Езиковата култура е незадоволителна.

Слаб 2

Налице е неразбиране на смисловите послания на художествения текст и невъзможност да бъде и интерпретирана творбата. Разсъжденията са бедни, повърхностни, нецеленасочени. Не се познават основните структурни компоненти и езикови особености на художествения текст. Допуснати са груби фактологически грешки. Не се осмисля връзката с историческия и културния контекст. Езиковата култура е незадоволителна.

Оформяне на срочна и годишна оценка:

1. Срочната оценка се оформя от учителя, като се отчитат знанията и уменията на ученика върху учебното съдържание по съответния учебен предмет, изучавано през учебния срок и при вземане предвид на текущите оценки.
2. При обучението за придобиване на профилирана подготовка срочна оценка се формира по всеки модул от профилиращия учебен предмет без да се формира срочна оценка по профилиращия учебен предмет. (чл. 22, ал. 10).
3. При обучението за придобиване на профилирана подготовка се формира годишна оценка по всеки модул от профилиращия учебен предмет и годишна оценка по профилиращия учебен предмет. Годишната оценка по профилиращия учебен предмет се формира като средноаритметична с точност до 0,01 от годишните оценки по всеки модул от предмета (чл. 23, ал. 8).